

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 22 stycznia 2024 r.

Znak: WK-612/2/4/23/24

Pan
Paweł Król
Dyrektor
Ośrodka Sportu i Rekreacji
w Raciborzu

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 2 do 20 listopada 2023 r. kontrolę doraźną gospodarki finansowej i zamówień publicznych **Ośrodka Sportu i Rekreacji w Raciborzu** za okres od 1 stycznia 2019 r. do 20 listopada 2023 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 listopada 2023 r. przez Dyrektora oraz Głównego Księgowego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Raciborzu, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325).

W zakresie zaciągania zobowiązań:

- *W dniach 15 i 20 grudnia 2022 r. zaciągnięto zobowiązania związane z realizacją przedsięwzięcia pn.: „Raciborskie Centrum Aktywnej Integracji Społecznej – Budowa obiektu z wyposażeniem – lodowisko zadaszone ul. Zamkowa 4 w Raciborzu” z przekroczeniem zakresu upoważnienia dotyczącego limitu zobowiązań oraz limitu wydatków na rok 2023 wynikającego z Wieloletniej Prognozy Finansowej. Powyższym naruszono art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) w związku z § 2 pkt 1 i § 3 uchwały Nr XXXVIII/553/2021 Rady Miasta Racibórz z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022 i następne oraz postanowieniami załącznika nr 2 – Wykaz przedsięwzięć do WPF, do uchwały Nr L/726/2022 Rady Miasta Racibórz z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.*

Powyższe dotyczyło dwóch umów:

- umowy nr 25/K/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r. w przedmiocie ww. zadania prowadzonego w formule „zaprojektuj i wybuduj”, na kwotę 11.945.760,00 zł brutto, z terminem realizacji do 27 grudnia 2023 r., przy czym z harmonogramu prac stanowiącego załącznik do umowy wynika, iż w roku 2022 r. zaplanowano realizację umowy o wartości 1.999.980,00 zł, natomiast w 2023 r. o wartości 9.945.780,00 zł;

- umowy nr 26/K/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. w przedmiocie pełnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania, na kwotę 109.500,00 zł brutto, z terminem realizacji od 19 grudnia 2022 r. do 29 grudnia 2023 r.

Na dzień zawarcia ww. umów, obowiązywała uchwała Nr L/726/2022 Rady Miasta Racibórz z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej, gdzie w załączniku nr 2 – Wykaz przedsięwzięć do WPF, pod poz. 1.3.2.8 dla powyższego zadania przewidziano limit zobowiązań w wysokości 11.900.000,00 zł (obie umowy opiewały na kwotę łącznie 12.055.260,00 zł), z limitem wydatków na rok 2022: 4.700.000,00 zł oraz na rok 2023: 7.200.000,00 zł (w umowie nr 25/K/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r. ustalono realizację umowy na rok 2022 w kwocie 1.999.980,00 zł oraz na 2023 r. w kwocie 9.945.780,00 zł).

W planie finansowym OSiR w Raciborzu na rok 2022, na dzień zawarcia ww. umów (plan przychodów i kosztów z dnia 5 grudnia 2022 r., jak i następne na rok 2022) zaplanowana została kwota 4.700.000,00 zł związana z realizacją ww. zadania, zarówno po stronie przychodów z tytułu dotacji celowej inwestycyjnej, jak i kosztów z tytułu wydatków inwestycyjnych.

Powyższe kwoty nie uległy zmianie w uchwale Nr LI/759/2022 Rady Miasta Racibórz z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie kolejnej zmiany wieloletniej prognozy finansowej.

Przedsięwzięcie to nie zostało uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta na rok 2023, a środki finansowe na realizację zadania nie zostały zabezpieczone w budżecie Miasta Racibórz na rok 2023 ani w planie finansowym zakładu.

W dniu 18 stycznia 2023 r. Rada Miasta Racibórz podjęła uchwałę Nr LIII/770/2023 w sprawie zaniechania realizacji ww. przedsięwzięcia.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji w Raciborzu, zaciągnięte zobowiązania mieściły się w limicie określonym Wieloletnią Prognozą Finansową, bowiem Ośrodek działający jako samorządowy zakład budżetowy jest podatnikiem podatku Vat, który podlega odliczeniu. I tak, na dzień podpisania obu umów, zakład był zobligowany do odliczenia 28% z kwoty podatku naliczonego (wartości netto umów), skutkiem czego łączny koszt inwestycji dla Ośrodka z obu umów wyniósł 11.424.074,03 zł. Ponadto, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, działał on na mocy upoważnienia do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonego w wieloletniej prognozie finansowej (według uchwały Nr L/726/2022 Rady Miasta Racibórz z dnia 23 listopada 2022 r.) przedsięwzięcia pn. „Raciborskie Centrum Aktywnej Integracji Społecznej – Budowa obiektu z wyposażeniem”, do wysokości określonej w załączniku nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej ale powiększonej o podatek VAT naliczony podlegający odliczeniu - upoważnienie udzielone zarządzeniem Prezydenta Miasta Racibórz Nr 2249/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r., ważne na czas realizacji ww. zadania.

Zauważyć należy, iż wieloletnia prognoza finansowa, stosownie do art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, określa odrębnie dla każdego przedsięwzięcia, m.in. limity wydatków w poszczególnych latach oraz limit zobowiązań dla całego zadania, tj. wysokości wynikające z umów na realizację danego przedsięwzięcia. Są to więc kwoty brutto i takie też wynikają z zawartych przez Dyrektora Ośrodka umów.

Ponadto, podstawą zaciągnięcia zobowiązania wieloletniego przez kierownika jednostki jest upoważnienie udzielone prezydentowi miasta przez radę miasta w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej z art. 228 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o finansach publicznych. Z treści § 3 uchwały Nr XXXVIII/553/2021 Rady Miasta Racibórz z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022 i następne, wynikało upoważnienie dla Prezydenta Miasta Racibórz do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań, o których mowa w § 2 pkt 1 tej uchwały, tj. m.in. zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w prognozie przedsięwzięć – do wysokości określonej w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

Ponadto, umowy nr 25/K/2022 i nr 26/K/2022 nie przedłożono do kontrasygnaty Skarbnikowi Miasta Racibórz bądź osobom przez niego upoważnionym, co było wymagane przepisem art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), stosownie do którego, jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Obie umowy podpisał Główny Księgowy OSiR w Raciborzu, któremu Skarbnik Miasta nie udzielił upoważnienia do kontrasygnaty.

W takim przypadku podpis głównego księgowego oznacza kontrolę wstępną zaciąganych zobowiązań, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W trakcie kontroli, tj. w dniu 13 listopada 2023 r., Dyrektor oraz Główny Księgowy OSiR w Raciborzu pisemnie wystąpili do Skarbnika Miasta Racibórz o wydanie upoważnienia do kontrasygnowania czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych Ośrodka Sportu i Rekreacji realizowanych w związku z prowadzoną działalnością, dla Głównego Księgowego OSiR oraz Starszego Księgowego OSiR, który zastępuje Głównego Księgowego w czasie jego nieobecności.

Obie umowy zawarte zostały przez p. Pawła Króla – Dyrektora oraz Głównego Księgowego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Raciborzu.

Wniosek nr 1

Zaciągać zobowiązania wynikające z przedsięwzięć wykraczających poza rok budżetowy w ramach upoważnień limitów zobowiązań i wydatków, określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Racibórz, stosownie do art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.), mając na uwadze art. 226 ust. 3 tej ustawy.

Wniosek nr 2

Przedłożyć do kontrasygnaty Skarbnikowi Miasta Racibórz bądź osobom przez niego upoważnionym umowy nr 25/K/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r. i nr 26/K/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. oraz zapewnić kontrasygnatę wszystkich czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, mając na uwadze przepisy art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), a także art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2024.01.22 11:42:54 +01'00'